

Forord

Dette års tema om idrættens rum og rammer er ikke debutant i Idrættshistorisk Årbogs (nu Forum for Idræt) – opstilling. Allerede fra starten i 1985 og i årene frem var flere artikler, der kredsede om emnet. I 1995 kom Idrættshistorisk Årbog “Ud i det fri”, og i 1997 satte man for første gang et samlet hold med udgivelsen “Idrættens steder”, hvor temaet blev belyst fra både historiske og kulturanalytiske vinkler. I Idrættshistorisk Årbog 2004 var titlen “Idrættens møde- og kamppladser”, og her introduceredes en række etablerede forskere og yngre talenter.

Vi vil gerne fremhæve en enkelt spiller på de hold fra dengang, nu afdøde Niels Kayser Nielsen, senest lektor i historie ved Aarhus Universitet. Gennem hele sin forskningskarriere og sit forfatterskab var forholdet mellem kroppen, rummet og stedet et helt centralt anliggende for Niels Kayser Nielsen. I 2010 kunne han i artiklen “Krop, topografi og kulturelle transformationer” i tidsskriftet Slagmark konstatere, at den “kulturelle vending” i forskningen op igennem 1980’erne og 1990’erne havde betonet dekonstruktionen af de kulturelle fænomener, dvs. at vaner, skikke og traditioner

udelukkende var historiske konstruktioner. I sin kritik beskriver han det således, at det, der foregik inde i hovederne på folk blev set som vigtigere end deres gøremål. Landskabet var ikke andet end en repræsentation.

Niels Kayser Nielsen beskriver i artiklen, hvordan en “topografisk vending” indenfor historie- og kulturvidenskaber har gjort, at man er begyndt at få den rumlige dimension frem i analyserne. Perspektivet var nu i højere grad på det at færdes i et rum og tilegne sig det. Niels Kayser Nielsen var en fornem repræsentant for dem, der ville analysere kroppen og den kulturelle praksis på specifikke steder – *topoi*. Selv døde han i 2012 i sit elskede sommerhus og -sted på Holmslands Klit, hvor han udfoldede både fritids- og arbejdsliv, som i øvrigt for ham smeltede sammen. Som han engang udtrykte det, gik han rundt med “konstant skrivekløe”. Denne søde kløe er nu stilnet af. Både hans person og hans pen er savnet, og vi tilegner dette tidsskrift til Niels Kayser Nielsen.

Bidragene i det spænder fra historiske afdækninger af kunstens og stedets rolle på Ollerup Gymnastikhøjskole og den særegne hal, Dansk

AF
BO VESTERGÅRD MADSEN,
JENS-OLE JENSEN
OG SIGNE HØJBJERRE LARSEN

Tennis Club, og dens ophavsmand, Leif Rovsing. Andre analyser har fokus på kampen om at definere god idrætsarkitektur. Flere af artiklerne kredser om aktuelle problemstillinger vedr. drift og organisering af idrætsfaciliteter og om særlige brugergrupper. Analyser af byens rum, friluftslivet nye bølger og tendenser føjer sig til genereringen af ny viden på feltet. Mangfoldigheden viser, at forskningen indenfor temaet er voksende, relevant og efterspurgt. Men måske skal vi også selvkritisk huske, at efterspørgslen og aftagerne ikke må betyde, at analyserne af den kulturelle praksis på specifikke steder – *topoi* – forsvinder.

Vi takker bidragerne og giver bolden videre til læserne.

Redaktionen